

FAQ - Działanie 3.5 Bon na doradztwo Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020

- 1. Przedsiębiorstwo, które zrealizowało dużą inwestycję (instalacja fotowoltaiczna 1 MW) i w związku z tym odlicza koszty amortyzacyjne w bilansie wykazuje stratę. Strata jest niewielka - na poziomie 30tys. zł przy kapitale podstawowym 300tys. zł i zapasowym 500tys. zł. Czy w związku z tym firma zostanie uznana za przedsiębiorstwo będące w trudnej sytuacji?**

„Przedsiębiorstwo znajdujące się w trudnej sytuacji” oznacza przedsiębiorstwo, wobec którego zachodzi, co najmniej jedna z poniższych okoliczności:

- a) w przypadku spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (innej niż MŚP, które istnieje od mniej niż trzech lat lub, do celów kwalifikowalności pomocy na finansowanie ryzyka, MŚP w okresie siedmiu lat od daty pierwszej sprzedaży komercyjnej, które kwalifikuje się do inwestycji w zakresie finansowania ryzyka w następstwie przeprowadzenia procedury due diligence przez wybranego pośrednika finansowego), w przypadku, gdy ponad połowa jej subskrybowanego kapitału zakładowego została utracona w efekcie zakumulowanych strat. Taka sytuacja ma miejsce, gdy w wyniku odliczenia od rezerw (i wszystkich innych elementów uznawanych za część środków własnych przedsiębiorstwa) zakumulowanych strat powstaje ujemna skumulowana kwota, która przekracza połowę subskrybowanego kapitału zakładowego. Do celów niniejszego przepisu „spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” odnosi się w szczególności do rodzajów jednostek podanych w załączniku I do dyrektywy 2013/34/UE (1), a „kapitał zakładowy” obejmuje, w stosownych przypadkach, wszelkie premie emisyjne;
- b) w przypadku spółki, w której co najmniej niektórzy członkowie ponoszą nieograniczoną odpowiedzialność za jej zadłużenie (innej niż MŚP, które istnieje od mniej niż trzech lat lub, do celów kwalifikowalności pomocy na finansowanie ryzyka, MŚP w okresie siedmiu lat od daty pierwszej sprzedaży komercyjnej, które kwalifikuje się do inwestycji w zakresie finansowania ryzyka w następstwie przeprowadzenia procedury due diligence przez wybranego pośrednika finansowego), w przypadku, gdy ponad połowa jej kapitału wykazanego w sprawozdaniach finansowych tej spółki została utracona w efekcie zakumulowanych strat. Do celów niniejszego przepisu „spółka, w której co najmniej niektórzy członkowie ponoszą nieograniczoną odpowiedzialność za jej zadłużenie” odnosi się w szczególności do rodzajów jednostek wymienionych w załączniku II do dyrektywy 2013/34/UE;
- c) w sytuacji, gdy przedsiębiorstwo podlega zbiorowemu postępowaniu w związku z niewypłacalnością lub spełnia kryteria na mocy obowiązującego prawa krajowego, by

- zostać objętym zbiorowym podstępowaniem w związku z niewypłacalnością na wniosek jej wierzycieli;
- d) w sytuacji, gdy przedsiębiorstwo otrzymało pomoc na ratowanie i nie spłaciło do tej pory pożyczki ani nie zakończyło umowy o gwarancję lub otrzymało pomoc na restrukturyzację i nadal podlega planowi restrukturyzacyjnemu;
- e) W przypadku przedsiębiorstwa, które nie jest MŚP, jeśli w ciągu ostatnich dwóch lat: 1) stosunek księgowej wartości kapitału obcego do kapitału własnego tego przedsiębiorstwa przekracza 7,5 oraz 2) wskaźnik pokrycia odsetek zyskiem EBITDA tego przedsiębiorstwa wynosi poniżej 1,0.

Badanie czy przedsiębiorstwo nie znajduje się w trudnej sytuacji finansowej przeprowadzane jest dwukrotnie: 1) Na etapie oceny merytorycznej kryteria techniczne „Zgodność projektu z obowiązującymi przepisami prawa” oraz 2) przed podpisaniem umowy o dofinansowanie.

Badanie przeprowadza się w oparciu o dokumenty finansowe przedkładane do wniosku o dofinansowanie - sprawozdania finansowe. Ocena czy dane przedsiębiorstwo znajduje się w trudnej sytuacji przeprowadzana jest zawsze indywidualnie w oparciu o całość złożonej przez wnioskodawcę dokumentacji aplikacyjnej. W przypadku wątpliwości członków Komisji Oceny Projektów (KOP) wnioskodawca może zostać wezwany do złożenia dodatkowych załączników i wyjaśnień oraz zgodnie z Regulaminem konkursu może zostać powołany ekspert zewnątrz z dziedziny finansowo-ekonomicznej do wydania opinii w tym zakresie. Jeżeli z przedłożonych dokumentów będzie wynikało, że przedsiębiorstwo spełnia, co najmniej jedną z powyżej opisanych okoliczności - stanowi to podstawę do uznania Wnioskodawcy w świetle przepisów Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 za przedsiębiorstwo znajdujące się w trudnej sytuacji i w konsekwencji spowoduje negatywną ocenę projektu.

- 2. Czy w sytuacji, kiedy wniosek o pozyskanie wsparcia złożą podmioty powiązane to wszystkie wnioski zostaną odrzucone? Sytuacja, w której Właściciel przedsiębiorstwa X jest również współnikiem w spółce z o.o. i chciałby wnioskować z przedsiębiorstwa jak i ze spółki. Czy taka sytuacja jest dopuszczalna?**

Podmiotami uprawnionymi do składania wniosków o dofinansowanie w ramach Działania 3.5 są mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa z terenu województwa lubelskiego.

W przedstawionym przypadku określając **status** każdego Wnioskodawcy należy brać pod uwagę łączną liczbę zatrudnionych osób we wszystkich przedsiębiorstwach (traktowane są bowiem jako firmy powiązane) w sytuacji, w której liczba ta przekroczy pułapy określone w *Rozporządzeniu Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu*, a zarezerwowane dla dużych firm, wtedy żadna z firm nie jest uprawnioną do składania wniosku o dofinansowanie.

Jednocześnie w sytuacji, w której opisani Wnioskodawcy aplikowaliby o dofinansowanie na zasadach pomocy de minimis należy wziąć pod uwagę, iż wartość uzyskanej przez Wnioskodawcę pomocy de minimis nie może przekroczyć maksymalnych pułapów określonych w *Rozporządzeniu Komisji (UE) Nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis*. W opisanym przypadku bowiem wszystkie opisane firmy traktowane będą jako „jedno przedsiębiorstwo” (art. 2.2 Rozporządzenia 1407/2013). Oznacza to, że badając pułapy pomocy de minimis, sumowana będzie wartość pomocy uzyskanej przez wszystkie trzy przedsiębiorstwa dla jednego projektu.

Ponadto zwracamy Państwa uwagę, że zgodnie z zasadami udzielania pomocy publicznej nie jest dopuszczalne sztuczne dzielenie projektów celem uzyskania wyższego niż dopuszczalne w ramach jednego konkursu, poziomu dofinansowania. Przez sztuczne dzielenie projektu należy rozumieć zabieg Wnioskodawców powiązanych (w rozumieniu Zał. nr I do Rozporządzeniu Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2017) polegający na takim wydzieleniu z projektu przedsięwzięć (ze względu na wartość projektu lub typ projektu), które pozwoli na uzyskanie z programu operacyjnego nieuzasadnionego (wyższego od dopuszczalnych pułapów) dofinansowania ze środków publicznych pochodzących z UE. Niedopuszczalną sytuacją jest złożenie przez powiązanych wnioskodawców kilku wniosków, które służą faktycznie zrealizowaniu jednego celu i stanowią w istocie jedną, niepodzielną pod względem ekonomicznym inwestycję, a której koszty zostaną przedstawione w trzech wnioskach o dofinansowanie, zaś powiązania projektów wskazują na sztuczny podział jednej inwestycji (w tym wydatków kwalifikowanych) na trzy odrębne projekty, celem uzyskania niedozwolonej wielokrotności pomocy ze środków publicznych pochodzących z RPO WL na lata 2014-2020. Jeżeli projekty złożone przez grupę przedsiębiorstw w ramach danego konkursu są ze sobą powiązane i powoduje to niezgodność z zasadami udzielania pomocy publicznej, wówczas wszystkie projekty otrzymują negatywną ocenę.

3. Czy w ramach usług specjalistycznych dla firm można przeprowadzić coaching Handlowców (chodzi o indywidualne spotkania z osobami zajmującymi się

sprzedażą). Czy takie działanie wpisuje się w tym projekcie: *Wsparcie w ramach projektów, polegać będzie na zakupie usług specjalistycznych doradztwa od podmiotów zewnętrznych w zakresie m.in.: wzmocnienia procesów sprzedaży? Czy są określone jakieś wymogi dla podmiotów zewnętrznych uprawnionych do świadczenia specjalistycznych usług doradczych?*

Firma, której zostanie zlecone wykonanie usługi doradczej, musi udokumentować minimum 3 letnie doświadczenie w zakresie wykonywania usług doradczych w przynajmniej jednym z obszarów wymienionych w katalogu kosztów kwalifikowalnych bądź też spoza tego katalogu, gdyż ma on charakter otwarty.

Usługa doradcza, która zostanie przez Państwa przedsiębiorstwo zakupiona musi mieć wpływ na wzrost konkurencyjności i produktywności przedsiębiorstwa. To kryterium zawarte w Kryteriach technicznych specyficznych jest zerojedynekowe i będzie weryfikowane podczas oceny Wniosku o dofinansowanie projektu. Oznacza to, że wzrost rozwojowy firmy zdefiniowany na etapie złożenia wniosku będzie musiał być udokumentowany przedstawieniem LAW P wraz ze sprawozdaniem rocznym/pierwszym raportem rocznym, o którym mowa w § 18 ust. 11 Umowy o dofinansowanie projektu, stosowną dokumentację pozwalającą na ustalenie, że doszło do osiągnięcia zadeklarowanych we Wniosku o dofinansowanie wartości właściwych dla poszczególnych wskaźników.

- 4. Czy wkład własny w projekcie może być udokumentowany w postaci promesy pożyczki wystawionej przez właścicieli spółki (wnioskodawcy)? Czy jeśli na etapie realizacji projektu okazałoby się, że kwoty za wykonanie usług są inne niż wskazane we wniosku, czy będzie możliwość zmiany kosztów realizacji poszczególnych usług? To znaczy, czy będzie możliwe np. zmniejszenie kosztu wykonania jednej usługi i zwiększenie drugiej? (Oczywiście przy zachowaniu wnioskowanej kwoty dofinansowania za cały projekt).**

Wkład własny w projekcie może być udokumentowany w postaci promesy pożyczki wystawionej przez właścicieli spółki. Umowa pożyczki musi być sporządzona w formie aktu notarialnego (wystawiona nie wcześniej niż 3 miesiące przed złożeniem wniosku o dofinansowanie). Dokument zawierający jedynie notarialne potwierdzenie podpisów pożyczkodawcy i pożyczkobiorcy nie będzie uznany za wystarczający do udokumentowania posiadania środków finansowych na realizację projektu.

Zgodnie z § 59 wzoru umowy, stanowiącej załącznik nr 8 do Regulaminu konkursu

Działania 3.5 Bon na doradztwo, zmiany w umowie są możliwe w uzasadnionych przypadkach oraz przy zachowaniu wnioskowanej kwoty dofinansowania projektu:

- Ust.6

„Przesunięcia pomiędzy kategoriami wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem nieprzekraczające 10% całkowitej wartości wydatków kwalifikowalnych, w odniesieniu do pierwotnych kwot przyjętych we Wniosku o dofinansowanie na dzień podpisania umowy, mogą być dokonywane po uzyskaniu zgody LAWP. Zmiana taka wymaga aktualizacji wniosku o dofinansowanie. „

- Ust.7

Zmiany pomiędzy kategoriami wydatków kwalifikowalnych przekraczające 10% całkowitej wartości wydatków kwalifikowalnych mogą być dokonane po uzyskaniu zgody LAWP i wymagają zmiany w formie aneksu

- Ust.9

Jeżeli w wyniku przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia suma wartości zadań lub kategorii wydatków, objętych postępowaniem ulegnie zmniejszeniu w stosunku do sumy wartości tych zadań/kategorii wydatków, określonych we wniosku, o którym mowa w § 2 ust. 1, wysokość dofinansowania dotyczącego tych zadań lub kategorii wydatków ulega odpowiedniemu zmniejszeniu z zachowaniem udziału procentowego dofinansowania w wydatkach kwalifikowalnych, określonego w § 5 ust. 4 Umowy. Ewentualne oszczędności powstałe po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia mogą zostać przesunięte do innego postępowania o udzielenie zamówienia w ramach danego Projektu, w którym zaistniała sytuacja opisana w ust. 8, z zachowaniem udziału procentowego dofinansowania w wydatkach kwalifikowanych, określonego w § 5 ust. 4 Umowy.

5. Czy w konkursie dla Działania 3.5 Bon na doradztwo może startować firma nowopowstała (wrzesień 2019r.), jeżeli tak, to, w jaki sposób należy wypełnić część finansową biznes planu?

W ramach Działania 3.5 Bon na doradztwo może się ubiegać o dofinansowanie przedsiębiorstwo nowopowstałe. W takim przypadku wypełniając *biznes plan część finansową* należy wypełnić dane dla okresu bieżącego oraz prognozy.

6. Czy firma, która prowadzi działalność zgodnie z następującymi kodami PKD:

10.51.Z – Przetwórstwo mleka i wyrób serów

10.42.Z – Produkcja margaryny i podobnych tłuszczów jadalnych

46.33.Z – Sprzedaż hurtowa mleka, wyrobów mleczarskich, jaj, olejów tłuszczów jadalnych

10.82.Z – Produkcja kakao, czekolady i wyrobów cukierniczych

Może być Wnioskodawcą w Działaniu 3.5 Bon na doradztwo?

Przedsiębiorstwa, które prowadzą działalność gospodarczą objętą wskazanymi kodami PKD: 10.51. Z, 10.42.Z, 46.33.Z., 10.82.Z mogą aplikować w ramach Działania 3.5. Przy czym należy pamiętać o konieczności spełnienia warunków opisanych poniżej.

Zgodnie z zapisami Regulaminu konkursu wsparcie w ramach Działania 3.5 w formie pomocy de minimis nie może być udzielone w zakresie, w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia 1407/2013 oraz w art. 3 ust. 3 Rozporządzenia 1301/2013. W przypadku udzielania pomocy publicznej (na podstawie art. 18 Pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP Rozporządzenia 651/2014) wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie, w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia 651/2014 oraz w art. 3 ust. 3 Rozporządzenia 1301/2013.

W świetle powyższych zapisów **nie jest możliwe m.in.:**

1. Udzielenie wsparcia na specjalistyczną usługę doradczą, mającą na celu rozwój działalności w **sektorze rybołówstwa i akwakultury**, objętym rozporządzeniem Rady (WE) nr 104/2000. Należy przy tym pamiętać, że sektor rybołówstwa i akwakultury obejmuje wszelką działalność związaną z obrotem produktami rybołówstwa lub akwakultury, a zatem wszelka działalność handlowa obejmująca obrót tymi produktami stanowi działalność wykonywaną w tym sektorze (np. sprzedaż ryb lub wodorostów morskich w sklepie akwarystycznym);
2. Udzielenie wsparcia **w formie pomocy de minimis** na specjalistyczną usługę doradczą, mającą na celu rozwój działalności **w obszarze produkcji podstawowych produktów rolnych**.

Zgodnie z art. 2 pkt 9 rozporządzenia 651/2014, produkcja podstawowa produktów rolnych oznacza wytwarzanie płodów ziemi i produktów pochodzących z chowu

zwierząt, wymienionych w załączniku I do TFUE, bez poddawania ich jakiegokolwiek dalszemu przetwarzaniu zmieniającemu właściwości tych produktów. Ponadto, do produkcji podstawowej produktów rolnych zalicza się wykonywane w gospodarstwach czynności niezbędne do przygotowania produktów zwierzęcych lub roślinnych do pierwszej sprzedaży (takich jak zbiór, koszenie czy młócka zbóż, pakowanie jaj, ani też pierwszej sprzedaży na rzecz podmiotów zajmujących się odsprzedażą lub przetwórstwem). W przypadku, gdy działalność gospodarcza nawet częściowo dotyczy produkcji podstawowych produktów rolnych i planowana do zakupu usługa specjalistyczna doradcza będzie obejmować działania mające na celu wzrost produktywności i konkurencyjności w tym zakresie wsparcie **jest możliwe jedynie w formie pomocy publicznej.**

3. Udzielenie wsparcia na specjalistyczną usługę doradczą **w obszarze wytwarzania, przetwórstwa i wprowadzania do obrotu tytoniu i wyrobów tytoniowych.**
4. Udzielenie wsparcia przedsiębiorcom, którzy prowadzą działalność **w sektorach wykluczonych (w rozumieniu wskazanych powyżej zapisów rozporządzeń) i nie zapewnili rozdzielności rachunkowej**, uniemożliwiającej przeniesienie korzyści z uzyskanej pomocy na działalność wykluczoną.

W przypadku, gdy firma aplikująca w ramach Działania 3.5 prowadzi działalność w sektorach wykluczonych (w rozumieniu wskazanych powyżej zapisów rozporządzeń, takich jak: rybołówstwo i akwakultura, wytwarzania, przetwórstwa i wprowadzania do obrotu tytoniu i wyrobów tytoniowych, czy w przypadku, gdy wnioskodawca aplikuje o pomoc de minimis - produkcja podstawowych produktów rolnych) ma ona zawsze obowiązek wykazać, że pomoc, o którą się ubiega, nie wywrze wpływu na działalność wykluczoną ze wsparcia w świetle odpowiednich ww. przepisów prawa. Przedsiębiorstwa, **które prowadzą działalność w ww. sektorach wykluczonych**, aby otrzymać wsparcie w innych obszarach działalności **muszą zapewnić rozdzielność rachunkową uniemożliwiająca przeniesienie korzyści z uzyskanej pomocy na działalność wykluczoną.** Przedsiębiorca prowadzący działalność w obszarach

---

wykluczonych musi dokonać wyodrębnienia tej działalności od działalności podlegającej wsparciu, pod względem finansowym oraz organizacyjnym, a wnioskując o wsparcie unijne ma obowiązek przedstawienia w dokumentacji aplikacyjnej sposobu, w jaki planuje dokonać wyodrębnienia działalności prowadzonej w zakresie obszarów wyłączonych ze wsparcia względem działalności, na rzecz, której przeznaczone ma zostać dofinansowanie. Jeśli w toku oceny merytorycznej zostaną powzięte wątpliwości, co do zapewnienia pełnego wyodrębnienia w opisywanym zakresie, przedsiębiorca może zostać wezwany do stosownych wyjaśnień, a w przypadku braku udzielenia satysfakcjonujących wyjaśnień taki wniosek o dofinansowanie może zostać negatywnie oceniony, jako niezgodny z obowiązującymi przepisami prawa.